AFAD

.....;

Afet ve Acil Durum Aile Planı

BİLGİLEN
RLAN

AFAD

Afet ve Acil Durumlara Hazırlığın Önemi

Ülkemiz jeolojik yapısı, topografik ve meteorolojik özellikleri gibi nedenlerden dolayı, her zaman çeşitli doğal kökenli afet ve acil durumlarla karşı karşıya olan bir ülkedir. Öte yandan, günümüzde, sadece doğal kökenli afetler değil, teknolojik ve insan kökenli afetler de çok geniş boyutlarda zararlara yol açabilmektedir.

Bu nedenle her zaman bir afet ve acil durumlarla karşılaşabileceğimizi aklımızda tutarak gerekli önlemleri vakit kaybetmeden almaktır.

Neden Afet ve Acil Durum Aile Planı Hazırlamalıyız?

Yaygın olarak bilindiği gibi, afet ve acil durumların ilk dakikalarında herkes kendi başınadır; bizi sadece kendi hazırlığımız ve bilgimiz koruyacaktır. Dünyanın hiçbir ülkesinde sağlık, itfaiye, arama-kurtarma ekipleri gibi birimlerin tüm bireylere anında ulaşması mümkün değildir. Afet sonrası "altın saatler" olarak adlandırılan ilk 72 saat için her bireyin hazırlıklı olması şarttır.

Aile Afet ve Acil Durum Planı bize afet ve acil durumlarda ne yapmamız, nasıl davranmamız gerektiğini önceden planlama fırsatı verir. Afet ve acil durumlara karşı hazırlıklı olunduğunda aile bireylerinin karşılaşabileceği zararlar ve zor durumlar en aza indirgenebilir.

Afet ve acil durumların etkilerinden korunmak amacıyla önceden plan yapmak, ailemizde kimlerin, ne zaman, nerede, nasıl davranacağını belirlemek bu durumlara karşı hazırlıklı olmanın en temel yöntemidir.

"Bu nedenlerden dolayı afet ve acil durumlara karşı bir AFET AİLE PLANI HAZIRLAMALIYIZ."

AFAD

Afet ve Acil Durum Aile Planı Nasıl Hazırlanır?

Tüm aile üyelerinin katılımı ile (çocuklar da dahil olmak üzere) bir aile toplantısı yaparak bu kitapçık içerisinde yer alan tabloları doldurunuz ve kitapçıktaki bilgileri tüm aile üyeleri ile paylaşınız.

Her bilgiyi çocuklarınızın da iyice öğrendiğinden emin olunuz.

Afet ve Acil Durum Aile Planı

Kontrol Listesi

- [ ] Çevremizde afet ve acil duruma yol açabilecek hususları biliyoruz/öğrendik.
- [ ] Mahalle ve yapı ölçeğinde ailemize risk yaratabilecek durumları biliyoruz/öğrendik.
- [ ] Evimiz içerisinde bize risk yaratabilecek eşyalarımızı "Tehlike Avı" yaparak belirledik ve yapısal olmayan riskleri önlemek için plan yaptık.
- [ ] Afet anında bir arada değilsek evimizin içinde; evimiz ve mahallemizin dışında ailemizle buluşabileceğimiz buluşma yerleri belirledik.
- [ ] Afetlerde ihtiyaç duyabileceğimiz ve hayatımızı sürdürebileceğimiz ihtiyaçlar için gerekli malzemeleri toparlayıp, Afet ve Acil Durum Çantalarımızı hazırladık.
- [ ] Önemli evraklarımızın, adreslerin ve telefon numaralarının birer kopyasını hazırladık. Bu kopyanın bir nüshasını bölge dışı bağlantı kişisinde, bir nüshasını da acil durum çantamızda bulunduruyoruz.
- [ ] Şehir içi ve dışından iki yakınımızı belirleyip, bu kişilerin telefonlarını ve adreslerini öğrendik ve afet sırasında birbirimizden ayrılmamız durumunda tüm ev halkı o kişilerle iletişim kuracağını biliyor.
- [ ] Afet ve acil durum sırasında yapmamız gereken doğru davranış şekillerini öğrendik ve her ay tatbik ederek bu davranışları tekrar ediyoruz.
- [ ] Acil telefon numaralarını ne zaman ve nasıl arayacağımızı öğrendik.

- [ ] Afet öncesi veya sonrasında çıkabilecek yangınlara karşı gerekli önlemleri aldık.
- [ ] Aile üyeleri olarak yangın sırasında neler yapmamız gerektiğini öğrendik.
- [ ] Sel/Taşkın öncesinde, sırasında ve sonrasında neler yapmamız gerektiğini öğrendik.
- [ ] Tahliye konusunda yeterli bilgiye sahibiz/öğrendik.
- [ ] Tahliye öncesi dikkat etmemiz gereken konuları öğrendik/biliyoruz.
- [ ] Tahliye sırasında ne yapmamız gerektiğini biliyoruz.
- [ ] İlk yardım konusunda basit bilgilere sahibiz ayrıca tüm aile üyelerinin en kısa zamanda sertifikalı ilk yardım eğitimi alması konusunda bir plan yaptık.
- [ ] Hem evimizde hem de afet ve acil durum çantamızda bulundurmak üzere ilk yardım çantalarımızı hazırladık.
- [ ] Afet sonrasındaki üç gün (ilk 72 Saat) için su, barınma ve tuvalet ihtiyacımızı nasıl karşılayacağımızı planladık.
- [ ] Komşularımızla ve muhtarımızla afetlerde nasıl yardımlaşabileceğimizi konuştuk. Bebeklere, yaşlı ve engellilere nasıl yardım edebileceğimizi öğrendik.
- [ ] Yaşadığımız bölgede meydana gelebilecek deprem, sel, heyelan/kaya düşmesi, çığ vb. afetler öncesi, sırası ve sonrasında yapmamız gerekenleri göz önüne alarak Afet ve Acil Durum Aile Planımızı yaptık.
- [ ] Afet ve Acil Durum Aile Planımızı bitirdik. Olası tehlikelerin önlemlerini aldık. Her altı ayda bir veya gerektiğinde planımızı gözden geçireceğimizi biliyoruz.

Tehlike Avı

Tespit Edin,

Hangi eşyalar size verebilir.

Risklerini Belirleyin, Karar verin.

Hangi eşyayı nereye ve hangi yöntem ile risklerini azaltacaksınız.

AFAD

"1999 Kocaeli depremindeki **yaralanmaların % 50'si, ölümlerin % 3'ü** yapısal olmayan elemanlardan kaynaklanmıştır."

Tehlike Avı

Deprem

- [ ] Dolaplardaki, raflardaki, masalardaki, sehpalardaki eşyaların altına kaydırmaz örtüler yerleştirilecek.
- [ ] Dolapların üzerindeki tüm yükleri kaldırılacak.
- [ ] Ağır ve yüksek mobilyalar duvara sabitlenecek.
- [ ] Zehirli ve yanıcı maddeler, düşüp kırılmayacak/saçılmayacak yerlerde muhafaza edilecek.
- [ ] Fazla eşyalar ev dışına taşınacak veya ihtiyacı olanlara verilecek.
- [ ] Hafif saksılar, kapalı kanca vidalar ile pencerelerden uzakta bulunan duvara veya tavana tutturulacak.
- [ ] Yangın söndürücüler (ABC tipi) kolayca ulaşılabilir yerlere yerleştirildi.
- [ ] Gaz/doğalgazın cihazlarla buluştuğu noktalarda esnek bağlantılar kullanılacak.
- [ ] Bilgisayar ve televizyon gibi elektronik cihazlar, bulunduğu masa/sehpaya ve masa/sehpa da duvara sabitlenecek.
- [ ] Kırılabilir camlı/raflı dolaplar zemine sabitlenecek ve kapakları mandallarla kitlenecek.
- [ ] Ağır saksılar ve ağır eşyalar zemine veya yere yakın raflara yerleştirilecek.
- [ ] Ayna ve resim çerçeveleri, duvara kapalı kanca vidalarla sabitlenecek.
- [ ] Odun/kömür sobası, elektrikli ısınma araçları bulunduğu yere sabitlenecek; sobanın etrafı şömine tarzında güvenceye alınacak.
- [ ] Kayabilecek/devrilebilecek ağır eşyalar, kapılardan ve çıkış yollarından uzağa yerleştirilecek.
- [ ] Dekoratif süslemeler ve abajur gibi küçük eşyalar, çift taraflı bantla veya yapıştırma macunuyla sabitlenecek.
- [ ] Tavana asılı avizelerin bağlantıları, kilitli askılarla sağlamlaştırılacak.
- [ ] Yatakların yanına birer el feneri ve önü kapalı kalın tabanlı terlikler yerleştirilecek.

- Yatakların etrafına sadece hafif ve yumuşak objeler asıldı/yerleştirilecek.
- Mutfak dolapları güçlü kapak mandallarıyla veya mıknatıslı düzeneklerle kilitlenecek; kapanmayan kapaklar kapanacak şekilde sağlamlaştırılacak.
- Beyaz eşyaların tekerlekli ayaklarını çıkartılacak veya kilitlenecek ve duvara sabitlenecek.
- Termosifon, şofben, kombi gibi su ısıtıcıları emniyetli bir şekilde duvara/yere monte edilecek.
- Banyo/mutfaktaki LPG tüpünün hortumu, gergin vaziyetten kurtarılarak esnekleştirilecek ve sabitlenecek.
- Oturma grupları camlardan uzak korunaklı yerlere yerleştirilecek.
- Yataklar, pencerelerden ve düşebilecek cisimlerden uzağa yerleştirilecek; pencereler kalın perdelerle örtülecek veya filmle kaplanacak.
- Merdiven aralarında şarjlı aydınlatmalar kurulacak, kontrolü düzenli olarak takip edilecek.
- Her kata birer yangın söndürücü yerleştirilecek, düzenli takibi yapılacak.
- Bina dışındaki çanak antenler, saksılar, havalandırma üniteleri vb. tüm monte edilmiş yerleştirilmiş cihaz ve eşyaların devrilmesine karşı tedbirler alınacak, bina çatısında bulunan su deposu, güneş paneli gibi cihaz ve nesnelerin sabitlenecek.
- Çatıda bulunan kiremit, yağmur oluğu ve baca gibi elemanların kontrolü düzenli olarak yapılacak.
- Ana elektrik panosunun yerini öğrenilecek ve acil bir durumda nasıl kapatılacağı tüm aile fertlerine öğretilecek.
- Evin yanında bulunan ve tehlike oluşturabilecek ağaç dallarını budanacak.

Tehlike Avı

Sel Taşkın

- Toprak seviyesi altında kalan bölümlerin rampa aşağıya olan giriş kısımlarında kum torbası vb. malzemeyle setler oluşturulacak.
- Su tahliye kanallarını (altyapı/ yağmur giderleri vb.) düzenli olarak temizletilenecek.
- Ana tesisatlar, bodrum kattan zemin üstü kata alınacak ve üst noktalara yerleştirilecek.
- Bodrum kattaki jeneratör, yükseltilmiş bir döşeme üstüne alınacak ve sabitlenecek.
- Bodrum ve zemin katlarda su tahliyesi için kanal veya delikler yapılacak, girişleri düzenli olarak temizlenecek.

AFAD

Yangın

Tehlike Avı

- Baca temizliği, yılda bir kez profesyonel ekiplere yaptırılacak.
- Davlumbazlar, havalandırmalar ve filtreler düzenli olarak yağdan arındırılacak ve temizlenecek.
- Son kullanma tarihi yaklaşan yangın söndürme tüpleri, yangın söndürme tatbikatı
- Yangın battaniyesi alınacak.
- Balkon ya da evin yakınındaki eşyalar kaldırılacak.
- Bodrum veya tavan arasındaki yanıcı maddeler çıkarılacak, kapılar kilitlenecek.
- Elektrikli aletlerin fişleri, kullanılmadığı zamanlar prizden çıkarılacak.
- Televizyonun üzeri ve etrafı daima açık olacak.
- Yanıp sönen (göz kırpan) ampüller değiştirilecek.
- Bozuk olan elektrik kabloları ve elektrik bağlantı düzenekleri değiştirildi, sıkışmış ve ezilmiş kablolar yenilenecek.
- Duman algılama dedektörleri, yangın uyarıcılar çalışır durumda olduğu kontrol edilecek.
- Kibrit ve çakmaklar, çocukların ulaşamayacağı yerlerde muhafaza edilecek.

Afet ve Acil Durum

Çantası *(Önerilen İçerik)*

AFAD

- Giysi ve battaniye
- Çok amaçlı çakı
- Bozuk para
- Gözlük ve lensler
- Önemli evrak kopyaları
- İlk yardım çantası
- Düdük
- Koruyucu malzemeler
- Afet ve Acil Durum Aile Planı

Afet ve Acil Durum Çantası *(Önerilen İçerik)*

Gıda

Kolay hazırlanabilir, enerji veren ve kana çabuk karışan, yüksek kalorili, vitamin ve karbonhidrat içeren, su kaybını önleyen ve dayanıklı (çabuk bozulmayan) gıda maddeleri;

- Konserve
- Tuzsuz kuruyemiş (kuru incir, dut, kuru kayısı, kuru üzüm, fındık, fıstık vb..)
- Tahin-pekmez
- Meyve suyu
- .....

Su

- Her bir aile üyesi için günlük ortalama 3 litre içme suyu
- .....

Hijyen malzemesi

- Sabun
- Dezenfektan jel
- Diş fırçası ve macunu
- Islak mendil
- Tuvalet kâğıdı
- Hijyenik ped
- .....

Giyecekler

- Temiz iç çamaşırı
- Çorap
- Yağmurluk
- İklime uygun bir takım giysi
- .....

- *Afet ve acil durum çantası içerisine koyulacak yiyecek, içecek, ilaçlar ve hijyenik malzemelerin son kullanma tarihlerine dikkat edin.*
- *Giyecekleri seçerken mevsim özelliklerini dikkate alın.*
- *Afet ve acil durum çantası içerisindeki tüm malzemeleri 6 ayda bir kontrol ederek yenileyin.*
- *Bir afet ve acil durum çantasını da (eğer varsa) arabanızda ve işyerinizde bulundurmak üzere hazırlayın.*
- *Sel ve su bastığında ıslanması halinde kullanılamaz hale gelecek eşya, evrak ve diğer ihtiyaçları poşetlere koyun.*

Çocuk aktivite çantası

- Oyuncak
- Boyama kitabı vb.
- İhtiyaç ve alışkanlıklarına uygun malzemeler (mama, çocuk bezi, emzik, biberon vb.)

Önemli evrak fotokopileri

- Kimlik kartları (nüfus cüzdanı, ehliyet vb.)
- Tapu, sigorta, ruhsat belgeleri
- ZDS Poliçesi
- Diplomalar
- Pasaport, banka cüzdanı vb.
- Nakit bozuk para
- Diğer (evcil hayvan sağlık karnesi, vb.)

Diğer malzemeler

- İlk yardım çantası
- Termal örtü veya uyku tulumu
- Çadır
- Çakı, düdük, kulak tıkacı, küçük makas, cımbız, sandalet
- Kâğıt, kalem
- Pilli radyo, el feneri ve yedek piller (dayanıklı - uzun ömürlü pil seçilmeli)

Toplanma Alanlarıyla İlgili Bilmeniz Gerekenler

Toplanma Alanı Nedir?

Toplanma Alanları; afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar geçecek süre içerisinde yaşanacak paniği önlemek ve sağlıklı bilgi alışverişini sağlamak amacıyla halkın tehlikeli bölgeden uzaklaşarak toplanabileceği güvenli alanlardır.

Barınma Alanı Nedir?

Barınma alanı, afetzedelerin barınma ihtiyaçlarını gidermek için kullanılacak, çadırkent-konteynerkent kurulacak alanları tanımlanmaktadır.

Toplanma Alanları Barınma Alanı Olarak Kullanılabilir mi?

Toplanma alanları, afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar halkın toplanacağı güvenli alanları ifade eder. Çadırkent ve konteyner kent kurulmaya elverişli bölgeler olan bölgeler olan geçici barınma alanları farklı kriterlere sahiptir. Her barınma alanı toplanma alanı olabilir, ancak her toplanma alanı barınma alanı olarak kullanılamaz.

AFAD

Evime En Yakın Toplanma Alanını Nasıl Öğrenirim?

Afet ve acil durum toplanma alanlarının yerleri, çeşitli kritere göre bulunduğu ilgili belediyeler tarafından belirlenmektedir. Bu alanlar, Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamındaki 81 ilin İl Afet Müdahale Planında belirtilmektedir. Acil durum toplanma alanları ile ilgili bilgi almak istiyorsanız; E-Devlet'e (https://www.turkiye.gov.tr) giriş yaparak "Acil Toplanma Alanı Sorgulama" başlığından ikametlerine en uygun toplanma alanları bilgilerini öğrenebilirsiniz.

Önemli Telefonlar

Acil Durum Telefon Numaralarını aradığınızda;

- Kim olduğunuzu ve hangi nurmaradan aradığınızı,
- Kesin yer ve adres bilgisini,
- Olayın tanımını,
- Olaydan etkilenenlerin durumunu ve sayısını söyleyiniz.

AFAD

"Acil durumlar olmadığı sürece
Acil Durum Telefon Numaralarını
gereksiz yere aramayın."

AFAD